

วารสารสังคมศาสตร์และ มานุษยวิทยาเชิงพุทธ Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology

P-ISSN : 2651-1630 ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2559)

❁ วัตถุประสงค์

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ เป็นวารสารวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านพระพุทธศาสนา สังคมวิทยา ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เป็รับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกวัด ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม

❁ เจ้าของ

วัดวังตะวันตก

1343/5 ถนนราชดำเนิน ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร. 061-5262919 โทรสาร. 075-340-042 E-mail : suriya.sur@mcu.ac.th

❁ ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ., ดร.

ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระราชปริยัติกวี, ศ., ดร.

อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพปัญญาสือ

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

พระครูพรหมเขตคณารักษ์, ดร.

เจ้าอาวาสวัดวังตะวันตก รักษาการเจ้าคณะอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสระเรียง

❁ บรรณาธิการบริหาร

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย(คงคาไหว)

วัดวังตะวันตก ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

❁ หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางสาวปัญญาดา จงละเอียด

ผู้อำนวยการส่วนงานสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

กองบรรณาธิการ

พระครูอรุณสุตาลังการ, ผศ., ดร.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

พระครูสิริธรรมภาสิต, ผศ., ดร.

คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ศาสตราจารย์ ดร. ครองชัย หัตถา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

รองศาสตราจารย์ ดร. ประเวศ อินทองปาน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. รงค์ บุญสวยขวัญ

สำนักวิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร. สืบพงษ์ ธรรมชาติ

อาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร. กันตถน หนูทองแก้ว

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ บุญโท

คณะปรัชญาศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

รองศาสตราจารย์ ฟิน ดอกบัว

คณะปรัชญาศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต

สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา แก้วหล้า

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณิชภาพรรณ คูวิเศษแสง

คณะปรัชญาศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนิศร ยืนยง

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร. มะลิวัลย์ โยธารักษ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. ธีระพงษ์ สมเขাইใหญ่

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. สิทธิโชค ปาณะศรี

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. พิระศิลป์ บุญทอง

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. มุกตาวรรณ พลเดช

คณะวิทยาการจัดการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

ดร. จันทนา อุดม

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ดร. ไพโรจน์ บุตรชีวัน

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ดร. อุทัย เอกสะพัง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

❀ ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

พระมหาศักดิ์ดา สิริเมธี

เลขานุการศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัดวังตะวันตก

พระมหาอภินันท์ นนทภาณี

ผู้ช่วยเลขานุการศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัดวังตะวันตก

พระมหาอนุชิต อนนตเมธี

วัดหน้าพระบรมธาตุ

นายธีรวัฒน์ ทองบุญชู

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

❁ ฝ่ายประสานงานและจัดการ

พระสาโรจน์ ธมมสโร

สำนักสงฆ์วัดนาสนธิ์

พระบุญญฤทธิ์ ภัททจาโร

สำนักสงฆ์วัดนาสนธิ์

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี

วัดศาลามีชัย

❁ ฝ่ายกฎหมาย

นางสาวฉัตตมาศ วิเศษสินธุ์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

❁ ออกแบบปก

นายวินัย ธีระพิบูลย์วัฒนา

❁ จัดรูปเล่ม

พระณัฐพงษ์ สิริสุวณโณ

วัดสระเรี๋ยง

❁ พิมพ์ที่

บริษัท โรงพิมพ์ดีชัย จำกัด

1/7 ถนนพัฒนาการคูขวาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทรศัพท์. 075-322-955, Email : dchai@hotmail.

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 1 ประจำปีพุทธศักราช 2559 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ เนื้อหาสาระของบทความยังคงเนื้อหาสาระที่หลากหลายเช่นเคย ซึ่งประกอบด้วย บทความวิจัยจำนวน 5 เรื่อง ซึ่งปัจจุบันวารสารก้าวเข้าสู่ปีที่ 1 ของการปรับปรุงรูปแบบ และประเด็นหลักเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิต ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

พระครูวินัยศรีสุริยา สุริโย(คงคาไหว)

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

เรื่อง

บทบรรณาธิการ

ฉ

บทบรรณาธิการ : Research Articles

การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วยตำบล วัดประดู่
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 1

THE GARBAGE MANAGEMENT OF PEOPLE IN TALADKLUAU COMMUNITY,
WAT PRADU SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, SURATTHANI PROVINCE

พระปลัดวรกิจ วรกิจโจ, ดิเรก นุ่นกล้า, กันตภณ หนูทองแก้ว

รูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้าน ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
ปฐมวัย 7

THE PARTICIPATION MODEL OF PHILOSOPHER SUPPORTING EARLY CHILDHOOD
DEVELOPMENT

นพวรรณ เส้งสั้น, มะลิวัลย์ โยธารักษ์, วันฉัตร ทิพย์มาศ

การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข
โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช 13

A STUDY OF LIFE QUALITY IN WORK PERFORMANCE OF PUBLIC HEALTHMINISTRY
PERSONEL, MAHARAJ HOSPITAL, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

สุภาพ ทรัพย์แก้ว, สมบูรณ์ บุญฤทธิ์, เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช

แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถาน
คลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ 20

A POTENTIAL DEVELOPMENT GUIDE OF HISTORICAL TOURISM KLONGTHOM
MUSEUM, KLONGTHOM DISTRICT, KRABI PROVINCE

สุนิย์รัตน์ คงศิริ, สมบูรณ์ บุญฤทธิ์, ลัญจกร นิลกาญจน์

สารบัญ (ต่อ)

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2	27
THE COMPONENT OF BUDDHIST LEADERSHIP IN CORPORATE COMMUNICATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2	
ณัฐพงศ์ เขียวน้อย, วิโรจน์ พรหมสุด, สำเริง จันทุม	
คำแนะนำสำหรับผู้เขียน	34

**การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วยตำบล
วัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี**
**THE GARBAGE MANAGEMENT OF PEOPLE IN TALADKLUAY
COMMUNITY, WAT PRADU SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT,
SURATTHANI PROVINCE**

พระปลัดวรกิจ วรกิจใจ
ดิเรก นุ่นกล้า

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
กันตภณ หนูทองแก้ว
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยและ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการวิจัยพบว่า

1) การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้าน การนำขยะมูลฝอยนำมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการหลีกเลี่ยงการ ใช้วัสดุที่ทำลายยาก ส่วนด้านการหมุนเวียนกลับมาใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) ผลการเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบล วัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพและรายได้ต่อ เดือนต่างกันมีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาและจำนวน สมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาด กล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชนได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรมีการอบรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะภายในชุมชน ควรมีให้ ความรู้และแนวทางที่ดีในการรณรงค์การใช้วัสดุที่ทำลายยาก ควรมีการรณรงค์การนำวัสดุ อุปกรณ์มาซ่อมแซมใช้ใหม่ ควรมีการจัดทำคู่มือแจกจ่ายเพื่อสร้างจิตสำนึกภายในชุมชน ควรมี การส่งเสริมและการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้เกิดขึ้นภายในชุมชน และมีการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะในชุมชน สร้างสถานที่จัดเก็บวัสดุที่ทำลายยาก

คำสำคัญ: การจัดการ, ขยะมูลฝอย

ABSTRACT

The research title on “The garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province” The objectives were as follows (1) To study the garbage management of people in Taladkluay community Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province. (2) To compare on garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province in terms of sexes, ages, degrees of education, occupations, monthly incomes and number of family members as differently. (3) To study on suggestions in the way to garbage management of people in Taladkluay community Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province.

The Findings were as follows:

1) The garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province by overview was at more level for all aspects, when considered in each aspect found that the aspect of reuse of garbage was the highest mean and followed up the aspect of avoiding of using undestroyable things and the aspect of recycle thing was the lowest mean

2) The comparative on garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province, there found that in terms of sexes, ages, occupations and monthly incomes there were not different, but in terms of degrees of education and number of family members found that there were different as statistically significance at .05

3) The suggestion on the guideline for garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani found that, the aspect of reduce of garbage: There should train people to know on reduction of garbage in community, there should have mindfulness before and after use to throw in community, there should give information and a good way in campaign of difficulty to destroy of garbage and the aspect of reuse of garbage: there should be divided garbage before throwing, there should provide place for garbage throwing in community (there should have label for type providing, there should have manual for mindful motivation in community for garbage that can

be reused, the aspect of repair : to bring broken thing for applying and repairing for decrease of problem in family, there should bring instrument in domestic which has broken to repair for reusefulness. The aspect of recycle : there should promote and good consciousness in community or set a group or organization which are concerned to response to people in community on reuse. The aspect of avoiding the difficulty to destroy of garbage : the place for collecting those garbages in community and there should campaign by multi – media that making benefit and support to avoid those garbages which are difficult to destroy in community.

Keywords: The Garbage, Management

บทนำ

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1- 11 ประเทศไทยได้มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีซึ่งมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในการกระบวนการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นจำนวนมาก (กรมควบคุมมลพิษ, 2549) จึงเห็นได้ว่าขยะมูลฝอยเป็นปัญหาของชุมชนทุกระดับ มลพิษจากขยะมูลฝอยจึงเป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองที่มีการขยายตัวของเมืองสูงตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น รวมไปถึงการขยายตัวและพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เป็นผลทำให้การจัดการขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ไม่มีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาการจัดเก็บและทำลายขยะมูลฝอยไม่ได้ชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ จึงเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มิแนวนโยบายในเรื่องของการเพิ่มขึ้นของขยะ อาจเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากคนในชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ขาดจิตสำนึก และขาดจิตอาสา ตลอดจนขาดการใช้กฎหมายต่อการบริหารจัดการและดำเนินการในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่เนื่องจากความเจริญเติบโตของสังคมเมืองพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้นปัญหาด้านการจัดเก็บทำลายก็จะตามมาด้วย ดังนั้นจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อในระยะยาว (กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลวัดประดู่, 2559)

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในปัญหานี้จึงได้ทำการศึกษาในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดรูปแบบการวิจัยผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยเชิงปริมาณ
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยเลือกพื้นที่และกลุ่มประชากรในการวิจัย ในเขตตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้สอบถามแบบปลายเปิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดจากศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทดสอบและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน นำมาแก้ไขปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะ และหาค่าความเชื่อมั่นและปรับปรุงแก้ไขก่อนนำมาใช้
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ที่กำหนด รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ
5. สรุป นำเสนอผลการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 - 50 ปี มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ต่ำสุดคือระดับมัธยมศึกษา โดยมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ และค้าขาย โดยมีรายได้ สูงสุด 30,000 บาทขึ้นไป และต่ำสุด 10,000 บาทต่อเดือน
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านการนำขยะมูลฝอยนำมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก ส่วนด้านด้านการหมุนเวียนกลับมาใช้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

สรุป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ข้อสรุปจากการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดการขยะมูลฝอยของคนในชุมชนตลาดกล้วย มีทั้งหมด 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น
- 1.2 ด้านการนำขยะมูลฝอยนำมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ
- 1.3 ด้านการนำวัสดุอุปกรณ์มาซ่อมแซมใช้ใหม่
- 1.4 ด้านการหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่
- 1.5 ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก

2. การเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มี อายุ และอาชีพมีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ การศึกษารายได้ต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว มีการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

3. การรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีสรุปได้ดังนี้ คือ

- 3.1 ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการลดปริมาณขยะภายในชุมชน
- 3.2 มีการรณรงค์การนำขยะมูลฝอยมาใช้ใหม่และหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก
- 3.3 มีจัดทำคู่มือแจกจ่ายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
- 3.4 มีการส่งเสริมและการสร้างจิตสำนึกที่เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ดังนี้

1.1 ผู้นำชุมชนควรมีการประชุมและควรจัดอบรมฝีมือให้กลุ่มสตรีและเยาวชนภายในชุมชนในการคัดแยกขยะ เพื่อประโยชน์นำมาใช้ใหม่ ขาย หรือทำลายทิ้ง

1.2 ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนในพื้นที่ ให้มีความร่วมมือกันในการรักษาความสะอาด เช่น จัดโครงการชุมชนสะอาด โดยมีการประกาศการจัดลำดับและมอบรางวัลประจำเดือนทุกเดือน เป็นต้น

1.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการวางแผนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน เช่น มีสถานที่รวบรวมขยะมูลฝอย หรือมีการคัดแยกขยะที่ถูกต้องและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของชุมชนตลาดกล้วย เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งอุปกรณ์ที่ใช้บรรจุขยะมูลฝอยในชุมชน เช่น การใช้ถังดำแทนการใช้ถังบรรจุให้เพียงพอต่อปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยโดยผ่านสื่อภายในท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้น เช่น ประชาสัมพันธ์ในหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน

2.3 ควรมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อปลูกฝังเจตคติค่านิยมและเกิดความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย เช่น โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล โครงการรักษาความสะอาดภายในชุมชน เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินโครงการลดปริมาณขยะโดยแยกประเภทของเหลือใช้เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ตามแนวทางของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 ควรมีการศึกษาหรือประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการคัดแยกขยะมูลฝอยที่สามารถรีไซเคิลหรือขายได้

3.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยระบบนโยบายของการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน เพื่อรับรู้สภาพปัญหาสภาพปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน

3.4 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะในชุมชน และมีส่วนผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมมลพิษ. (2549). *สรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ.2549*.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลวัดประดู่. (2559). *กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม*. เรียกใช้เมื่อ 13 มิถุนายน 2559 จาก

<http://www.watpradoocity.go.th/networknews/detail/20341/data.html>

รูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้าน ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย THE PARTICIPATION MODEL OF PHILOSOPHER SUPPORTING EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT

นพวรรณ เส่งสั้น
มะลิวัลย์ โยธารักษ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

วันฉัตร ทิพย์มาศ

มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2) ตรวจสอบรูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย การพัฒนารูปแบบโดยใช้การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการร่างรูปแบบเพื่อกำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้บริหารคณะครู ผู้ปกครองและกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการตรวจสอบรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ครูและปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ ร่างรูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแบบสัมภาษณ์และแบบประเมินรูปแบบ

ผลการวิจัยพบว่า

1) รูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (2) แผนการดำเนินงาน ได้แก่ กระบวนการของงบประมาณอุดหนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (กองทุน สปสช.) และกระบวนการตั้งงบประมาณเข้าสู่แผนพัฒนา 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) การส่งเสริมสนับสนุน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านงบประมาณ ด้านสื่อ, วัสดุ, อุปกรณ์, วิทยากร และด้านการช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น การรับ – ส่ง วิทยากร และการช่วยเก็บเด็กในระหว่างการทำกิจกรรม (4) การดำเนินกิจกรรม 4 ร (ร่วม) ประกอบด้วย ร่วมวางแผน ร่วมสนับสนุน ร่วมจัดประสบการณ์ และร่วมติดตามประเมินผลพัฒนาการ (5) การติดตามประเมินผล ได้แก่ การติดตามประเมินผลจากผู้เรียน การ

ติดตามประเมินผลจากครู การติดตามประเมินผลจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการติดตามประเมินผลจากปราชญ์ชาวบ้าน

2) ผลการตรวจสอบรูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การมีส่วนร่วม, ปราชญ์ชาวบ้าน, การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ABSTRACT

This qualitative research. This purposes of this research were to 1) develop the participation model of philosopher supporting early childhood development. 2) check the participation model of philosopher supporting early childhood development. The develop model form documentary research and in-depth interview sample consisted of 20 philosopher, administrators, teacher, parents and school board. The check model by 8 administrator, qualified education, teacher and philosopher. To evaluate suitability, possibility and usefulness of the model.

The finding were as follows:

1) The participation model of philosopher supporting early childhood development composed of 5 steps. (1) The participation of philosopher supporting early childhood development. (2) Plan were National Health Security Fund support request process and four-year plan Sup - district and ministration organization. (3) Support were develop model, budget, equipment, lecturer and other. (4) Do 4 join were plan, support, organize learning activities and evaluate development. (5) Follow up were student, teacher, child development center and philosopher.

2) The test result participation model of philosopher supporting early childhood development was appropriate, possible and useful.

Keywords: The Develop On Model, The Participation Of Philosopher, Child Development

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 (พ.ศ.2553) บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคลรอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษา ในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย, 2551)

จากหลักการการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวครูผู้ดูแลเด็กจึงมีหน้าที่ในการหาแนวทางที่จะพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและมีพัฒนาการที่ดีเหมาะสมตามวัยของเด็กและได้มีแนวความคิดในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กโดยให้เด็กเรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นของจริงที่มีอยู่ในชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่และภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้านในการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ได้อย่างมีศักยภาพโดยประสบการณ์ตรงผ่านสื่อที่เป็นของจริง ซึ่งหากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและชุมชนในการพัฒนาศักยภาพและนำความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนมาจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์ฯ โดยการศึกษาแหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน ทั้งในส่วนที่เป็นสถานที่สำคัญและภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน นอกจากนั้นแล้วเด็กจะได้เรียนรู้จากครูภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการเชิญกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในตำบลเข้ามาให้ความรู้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก โดยคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กเป็นหลัก เด็กจะได้เรียนรู้จากสื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเองโดยการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านเพื่อนำไปสู่การส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญา (ศิริกัญญา ฤทธิ์แปลก, 2559)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่นำภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ตำบลไทยบุรีมาบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยคำนึงถึงรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของเด็กปฐมวัย (เยาวพา เดชะคุปต์, 2550) ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ใช้ในการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้านของเด็กปฐมวัย โดยผ่านการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตามลำดับ ดังนี้ 1) ขั้นการพัฒนา รูปแบบ ประกอบด้วย การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์และการสร้างรูปแบบ 2) ขั้นการตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วย การตรวจสอบรูปแบบ ข้อเสนอแนะการตรวจสอบรูปแบบและสรุปรูปแบบ

โดยการเก็บข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงปราชญ์ชาวบ้าน จึงนำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบเบื้องต้นก่อนที่จะนำเสนอคณาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำชี้แนะในการพัฒนารูปแบบก่อนที่จะนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับรองรูปแบบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

1.1 รูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยซึ่งประกอบด้วยประเด็นย่อย คือ 1) การมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2) แผนการดำเนินงาน 3) การส่งเสริมสนับสนุน 4) การดำเนินการกิจกรรม 4 ร (ร่วม) 5) การติดตามประเมินผล

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบ

2.1 ผลการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้มีความเหมาะสม และมีความเป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 100

2.2 การยืนยันรูปแบบ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ยืนยันในรูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้น คือ (1) รูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (2) แผนการดำเนินงาน

(3) การส่งเสริมสนับสนุน (4) การดำเนินการกิจกรรม 4 ร (ร่วม) (5) การติดตามประเมินผล แต่มีการเพิ่มประเด็นในบางขั้นตอน เช่น รูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยจากขั้นที่ 5 การติดตาม ประเมินผล ควรมีการเชื่อมโยงไปยังขั้นที่ 2 แผนการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงแผนการงาน และการดำเนินการอย่างต่อเนื่องของกิจกรรม และในขั้นที่ 2 แผนการดำเนินงาน ควรมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์แต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยให้ปราชญ์ชาวบ้านเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ซึ่งอาจจะจัดทำเป็นโครงการและมีการประชุมปราชญ์ชาวบ้านเพื่อกำหนดกิจกรรมที่เข้ากับหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยและวางปฏิทินการจัดกิจกรรมอย่างชัดเจน เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดต่อไป นอกจากนี้ ในขั้นที่ 3 การส่งเสริมสนับสนุน นอกจากการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดแล้ว ยังมีการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย หรือองค์กรเอกชน ฯลฯ

สรุป

รูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2) แผนการดำเนินงาน ได้แก่ กระบวนการของงบประมาณอุดหนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (กองทุน สปสช.) และกระบวนการตั้งงบประมาณเข้าสู่แผนพัฒนา 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล 3) การส่งเสริมสนับสนุน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาารูปแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านงบประมาณ ด้านสื่อ, วัสดุ, อุปกรณ์, วิทยากร และด้านการช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น การรับ – ส่ง วิทยากร และการช่วยเหลือเด็กในระหว่างการทำกิจกรรม 4) การดำเนินกิจกรรม 4 ร (ร่วม) ประกอบด้วย ร่วมวางแผน ร่วมสนับสนุน ร่วมจัดประสบการณ์ และร่วมติดตามประเมินผลพัฒนาการ 5) การติดตามประเมินผล ได้แก่ การติดตามประเมินผลจากผู้เรียน การติดตามประเมินผลจากครู การติดตามประเมินผลจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการติดตามประเมินผลจากปราชญ์ชาวบ้าน

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่า “รูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย” ผลการวิจัยนำไปสู่การกำหนดข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 รูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นเรื่องที่ดีในการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ฉะนั้นผู้บริหารหรือครูจะต้องให้ความสำคัญในการจัดทำโครงการ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีการบูรณาการภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้านบรรจุเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมมือกับปราชญ์ชาวบ้านในชุมชน เพื่อการดำเนินกิจกรรมโครงการปราชญ์ชาวบ้านกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 การศึกษาการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยขึ้น

2.2 การศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดการศึกษาเอกชน

2.3 การศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- เยาวพา เตชะคุปต์. (2550). "หลักการจัดการการศึกษาปฐมวัย". กรุงเทพมหานคร: คณะครู
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย. (2551). *มาตรฐานการดำเนินงาน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- ศิริกัญญา ฤทธิ์แปลก. (2559). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 1– 3 ปี โดย
ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมกรณีศึกษาชุมชนตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัด
บุรีรัมย์. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 11(พิเศษ), 99-109 .

การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

A STUDY OF LIFE QUALITY IN WORK PERFORMANCE OF PUBLIC
HEALTHMINISTRY PERSONEL, MAHARAJ HOSPITAL,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

สุภาพ ทรัพย์แก้ว
สมบูรณ์ บุญฤทธิ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส และกลุ่มภารกิจ ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชจำนวน 753 คนกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครสซีและมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 254 คนและผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์ในการพัฒนาด้านสาธารณสุขซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชจำนวน 6 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบ t-test ค่าสถิติทดสอบ F-test การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ และการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตในการทำงาน, พนักงานกระทรวงสาธารณสุข

ABSTRACT

The objectives of this thesis were as follows 1) To study the life quality in work performance of public health ministry personnel, Maharaj hospital, Nakhon Si Thammarat province. 2) To compare the life quality in work performance of public health ministry personnel, Maharaj hospital, Nakhon Si Thammarat province in term sexes, ages, incomes, marital statuses and mission groups as differently. 3) To study the suggestion on problem and resolution of life quality in work performance of public health ministry personnel, Maharaj hospital, Nakhon Si Thammarat province. The research was composed of mix methods (qualitative and quantitative research). The population were composed of public health ministry personnel who are working in Maharaj hospital, Nakhon Si Thammarat province. There are about 753 persons, sample size according to Krejcie and Morgan's table measurement, the samples were amount 254 persons and scholars in specialist for public health who are working in Maharaj hospital, Nakhon Si Thammarat province for six persons. The instrument for this research was questionnaire. The statistics were applied as follow; percentage, Mean, standard deviation, t-test, F-test, one way ANOVA, Scheffe's method and content analysis technique.

Keywords: The Life Quality In Work Performance, Public Health Ministry Personnel

บทนำ

คุณภาพชีวิตในการทำงานเป็นพลังหรือแรงขับให้เกิดกระบวนการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพจากคนทำงานที่มีความพร้อมทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ส่งผลให้เกิดผลการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อความต้องการในทุกฝ่ายทั้งองค์กรและผู้รับบริการหรือผู้บริโภคในบริการนั้น ๆ ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีกับทุก ๆ คน เพราะว่าคุณภาพชีวิตการทำงานเป็นองค์ประกอบหนึ่งหรือมิติหนึ่งที่สำคัญของคุณภาพชีวิตการที่จะมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีนั้น มีปัจจัยหรือองค์ประกอบหลายด้านที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้คนทำงานหรือปฏิบัติงานมีความสุขสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้และตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของชีวิตได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้นสถานที่ทำงานต้องมีความสมดุลและเหมาะสมคือทำให้เกิดความสุขความมั่นคงหากเกิดความรู้สึกที่ดีต่องานจะส่งผลดีต่อทั้งตัวบุคคลและองค์กรเช่นช่วยเพิ่มผลผลิตหรือผลการดำเนินงานขององค์กรที่มีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานตลอดจนเป็นแรงจูงใจในการทำงานและช่วยปรับปรุงศักยภาพของผู้ทำงาน เป็นต้น

โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช เป็นโรงพยาบาลศูนย์ขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรมากกว่าสองพันคนและมีความหลากหลายในตำแหน่งตามภารกิจของแต่ละงานภารกิจหลักของโรงพยาบาลคือการให้บริการทางด้านสุขภาพแบบผสมผสาน 4 มิติคือการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันควบคุมโรค การรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพ ซึ่งในการบริหารจัดการได้ส่งเสริมสนับสนุนในมิติของคนทำงานให้มีขวัญ กำลังใจและมีความสุขกับงานในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในเรื่องค่าตอบแทนและองค์ประกอบด้านอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามความสุขและความพึงพอใจในงานที่สะท้อนถึงคุณภาพชีวิตในการทำงานก็ไม่สามารถให้มีความทั่วถึงได้ในทุกกลุ่มบุคลากร โดยที่ยังมีกลุ่มบุคลากรที่เป็นพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ออกมาเรียกร้องความเป็นธรรมต่อผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขให้ดีขึ้น ซึ่งการเรียกร้องดังกล่าวยังคงไม่สัมฤทธิ์ผลดังต้องการและเรียกร้องกันอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันดังนั้นด้วยเหตุผลนี้เองที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและอยากทราบว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช เป็นอย่างไรและข้อเสนอแนะของพวกเขาเหล่านี้อาจจะมียุทธศาสตร์ต่อการสะท้อนถึงคุณภาพชีวิตในการทำงานเพื่อให้ผู้ใหญ่อะดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขได้หันมาสนใจและให้ความสำคัญต่อพวกเขา ตอบสนองต่อความต้องการเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานอย่างสมเหตุสมผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และกลุ่มภารกิจ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) คือ ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช รวมทั้งหมด 753 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคริชซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 254 คนและเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Reserch) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานด้านการพัฒนา ที่มีความหลากหลายทางวิชาชีพ ซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช จำนวน 6 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Questions) มีทั้งให้เลือกตอบและแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและตอบได้โดยเสรี

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามแบบสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสถิติทดสอบ t-test ค่าสถิติทดสอบ F-test การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe-test)

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 21.70 อายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 41.70 สถานภาพสมรสสมรสร้อยละ 65.00 รายได้ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 49.25 และปฏิบัติงานใน กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาระบบบริการสุขภาพและบริการ ร้อยละ 52.80

2. ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านชีวิตและครอบครัว ($\bar{X}=3.09$) ด้านประชาธิปไตยในองค์กร

($\bar{X}=3.00$) ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X}=2.87$)และด้านการทำงาน ($\bar{X}=2.92$)

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และกลุ่มภารกิจพบว่าระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช จำแนกตาม เพศ อายุ และรายได้ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรสและกลุ่มภารกิจ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

4.1 ด้านการทำงานผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความเห็นว่าค่าจ้าง ค่าตอบแทนเงินเดือนและผลประโยชน์อื่น ๆ ยังไม่เหมาะสมในด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานควรต้องพิจารณาปรับปรุงเนื่องจากมีปัญหาทางกายภาพและทางอาชีวอนามัย ได้แก่ เสียง ความร้อน การระบายอากาศ

4.2 ด้านชีวิตและครอบครัวผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้ความเห็นว่าปริมาณงานและลักษณะงานที่พนักงานกระทรวงสาธารณสุขส่วนใหญ่รับผิดชอบมีผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวและครอบครัวอยู่บ้าง เนื่องจากปริมาณงานที่มากในบางงานและต้องอยู่เวรถี่เกินไปคนหนึ่งๆ ประมาณ 20-30 เวรต่อเดือน ซึ่งทำให้เกิดความเครียด มีผลต่อสุขภาพ และมีเวลาให้กับครอบครัวที่ค่อนข้างน้อย

4.3 ด้านประชาธิปไตยในองค์กรผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้ความเห็นว่าเปิดโอกาสให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และทุกคนในหน่วยงานยอมรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะนั้น หากหน่วยงานไม่สามารถสนองตอบต่อความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ หน่วยงานก็เอื้อต่อการประสานงานเพื่อสนองตอบต่อความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะนั้น ๆ และยังให้อิสระในการใช้ความคิดและการตัดสินใจในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จ

4.4 ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้ความเห็นว่า พนักงานกระทรวงสาธารณสุขสายสนับสนุนจะมีความก้าวหน้า ส่วนพนักงานกระทรวงสาธารณสุขสายวิชาชีพเช่น พยาบาลพอจะมีความก้าวหน้าบ้าง ในเรื่องของตำแหน่งหน่วยงานไม่ทำแผนรองรับบุคลากรของเราเอง ทำให้บุคลากรที่เป็นพนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องลาออกหรือสอยไปปฏิบัติงานในส่วนราชการหรือที่ทำงานอื่น

สรุป

1. ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของศกลวรรณ กัลยาณมิตร (ศกลวรรณ กัลยาณมิตร, 2553) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรและพนักงานในหน่วยงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชจำแนกตามเพศอายุสถานภาพรายได้และกลุ่มภารกิจ ดังนี้

เพศผลการวิจัยพบว่าระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชฎารัตน์ ทรัพย์สกุลพันธ์ อ่างในงานวิจัยของวิภา หวันแหละ (วิภา หวันแหละ, 2558) ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ ผลการวิจัยพบว่า พบว่า พนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยมีความขัดแย้งกับงานวิจัยของอนันต์ แม่กอง (อนันต์ แม่กอง, 2558) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอมาบตาพุด ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าบุคลากรที่มีอายุ ระหว่าง 51–60 ปี มีคุณภาพชีวิตในการทำงานมากกว่าบุคลากรที่มีอายุระหว่าง 41–50 ปี อายุระหว่าง 31–40 ปี และอายุระหว่าง 20–31 ปี

สถานภาพสมรสผลการวิจัยพบว่าพนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภา หวันแหละ (วิภา หวันแหละ, 2558) ที่ได้ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยที่สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร

รายได้ ผลการวิจัย พบว่า พนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับมยุรี แก้วประภา (มยุรี แก้วประภา, 2552) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในหน่วยงานจำแนกตาม

ลักษณะด้านบุคคลพบว่าพนักงานที่มีเพศระดับการศึกษาตำแหน่งอัตราค่าจ้างและอายุการทำงานที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ไม่แตกต่างกัน

กลุ่มภารกิจ ผลการวิจัยพบว่า พนักงานกระทรวงสาธารณสุขโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชที่มีปฏิบัติงานในกลุ่มภารกิจต่างกันมีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของผุสดี เบญจกุล อ้างในงานวิจัยของทัศนีย์ ชาติไทย (ทัศนีย์ ชาติไทย, 2559) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศและระดับการศึกษามีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ไม่แตกต่างกัน ในทางตรงข้าม พนักงานที่มีอายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับตำแหน่งงาน และหน่วยงานที่สังกัด มีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขด้านการทำงาน ควรพิจารณาปรับเงินเดือน ค่าตอบแทนหรือสวัสดิการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบันด้านชีวิตและครอบครัวควรเพิ่มจำนวนบุคลากรเพื่อลดการที่ต้องอยู่เวรถี่หรือมากเกินไปจนกระทบต่อสุขภาพและครอบครัว ด้านประชาธิปไตยในองค์กร การแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะควรพิจารณานำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม การพิจารณาให้ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน ควรกำหนดกรอบอัตรากำลังที่เอื้อต่อความก้าวหน้าในงานตลอดจนการส่งเสริมการศึกษาต่อประชุมอบรมหรือสัมมนาเพื่อพูนทักษะความรู้ความสามารถ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป หน่วยงานควรมีการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

ทัศนีย์ ชาติไทย. (2559). คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

วารสารสุทธิปริทัศน์ , 31(97), 115-124.

มยุรี แก้วประภา. (2552). คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ใน *ปริญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ*. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

วิภา หวันแหละ. (2558). คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ใน *สารนิพนธ์ปริญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- ศกพลวรรณ กัลยาณมิตร. (2553). คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ใน การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อนันต์ แม่กอง. (2558). คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี. ใน สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน . มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

**แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์
พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอกลองท่อม จังหวัดกระบี่**
**A POTENTIAL DEVELOPMENT GUIDE OF HISTORICAL TOURISM
KLONGTHOM MUSEUM, KLONGTHOM DISTRICT, KRABI PROVINCE**

สุนิย์รัตน์ คงศิริ

สมบูรณ์ บุญฤทธิ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ลัญจกร นิลกาญจน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของพิพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอกลองท่อม จังหวัดกระบี่ 2) และศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ พพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอกลองท่อม จังหวัดกระบี่ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสำรวจพื้นที่ และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มประชาชนในพื้นที่ กลุ่มผู้ประกอบการในพื้นที่ กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว รวมจำนวน 32 รูป/คน

แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอกลองท่อม จังหวัดกระบี่ พบแนวทางการพัฒนา คือ 1) ด้านการจัดการพื้นที่ 2) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 3) ด้านบริการการท่องเที่ยว 4) ด้านการปลูกจิตสำนึก และ 5) ด้านเศรษฐกิจชุมชน และจัดตั้งกลุ่มร้านค้าชุมชนที่เน้นเฉพาะผลิตภัณฑ์ลูกปัดโบราณในหลากหลายรูปแบบ และต้องยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้า “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” ที่มีบรรจุภัณฑ์เป็นเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงแหล่งที่มา ประวัติความเป็นมา รวมถึงเรื่องราวตามความเชื่อ ศรัทธาในตัวผลิตภัณฑ์ และ ควรพัฒนาระบบ QR Code ไว้บนบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ที่ระลึก

คำสำคัญ: ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว, แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์, พพิธภัณฑสถาน.

ABSTRACT

The objectives of this thesis were as follows 1) To study the history of the trace and development of Klongthom museum, Klongthom district, Krabi province and 2) To study the guideline for development competency for history

tourism, Klongthom museum, Klongthom district, Krabi province with qualitative research, study of data from documents, books, journals, research works, field study and survey and interview, the key informants for 4 groups; Local people, local enterprises, tourists, and government agents which are concerning with promotion and development of tourism totally 32 persons

The guideline of competency development as historical tourism of Klongthom museum, Klongthom district, Krabi province. The finding is 1) Location domain 2) Tourism charnal domain 3) Tourism service domain 4) Consciousness implantation domain and 5) Community economic domain. and to set up community enterprise group which is emphasized on ancient bead (Lukpad) in variety, and to rise up the products “one Tambol one product” as the identity of coverage as the main source, history, belief, faith of product and there should develop QR code system on souvenir product.

Keywords: A Potential Development, Historical Tourism, Museum

บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวขึ้นนับเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยได้เป็นมูลค่าอย่างมากมาหลายปี ซึ่งหากพิจารณาจากระบบการจัดการการท่องเที่ยวขึ้นจะ พบว่าการดำเนินการท่องเที่ยวประกอบด้วย มิติการท่องเที่ยวในระดับชาติและระดับพื้นที่ โดยใน ระดับชาติจะพิจารณาในเชิงภาพรวมของการท่องเที่ยวของประเทศ อันประกอบด้วยทรัพยากร ธรรมชาติที่สวยงาม สิ่งแวดล้อม โบราณสถาน โบราณวัตถุ รวมถึงวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ซึ่งนับว่าเป็นรายได้ด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยซึ่งการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์นั้นถือเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าอันเป็นการเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในอดีตเพื่อรับรู้บรรณและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ในสถานที่ท่องเที่ยว (วรัชต์ มัทยมบุรุษ, 2556) โดยพิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อมเป็นสถานที่ที่เก็บโบราณวัตถุและลูกปัดที่ค้นพบที่บริเวณ “ควนลูกปัด” อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ที่สามารถเชื่อมโยงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในยุคก่อนประวัติศาสตร์โดยที่ไม่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและเพื่อให้พิพิธภัณฑ์แห่งนี้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้อันทรงคุณค่า (WatklongthomKrabi, 2559)

จากความสำคัญที่กล่าวในข้างต้น พิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัด สามารถทำได้ให้กับคนในชุมชน และนับว่าเป็นสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทย มีการประกอบอาชีพดั้งเดิมปรากฏให้เห็น เกิดเป็นการผลิตและการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาพัฒนาตามรูปแบบภูมิปัญญาชาวบ้านที่เกิดจากการ

ถ่ายทอดรุ่นสู่รุ่น จนกลายเป็นสินค้าที่ระลึกที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น และเพื่อเป็นการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ให้ทรงคุณค่าและตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ผลของการวิจัยจะเป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของพิพิธภัณฑสถานคลองท่อมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการและพัฒนาการของพิพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม จังหวัดกระบี่นี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของพิพิธภัณฑสถานคลองท่อม โดยผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สื่อออนไลน์ การสำรวจพื้นที่ การสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)จากผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้อยู่อาศัยดั้งเดิมและคลุกคลีอยู่กับแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม ผู้ประกอบการร้านค้าตลอดจนกลุ่มหน่วยงานที่มีส่วนส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม

ผลการวิจัย

ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของพิพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่มีประวัติความเป็นมาดังนี้ พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม เป็นสถานที่สำหรับเก็บลูกปัดและโบราณคดีที่ขุดค้นพบที่ “ควนลูกปัด” สถานที่แห่งนี้เคยเป็นเมืองโบราณเมื่อประมาณ 5000 ปีมาแล้ว จากหลักฐานทางโบราณคดีทำให้ทราบว่าเคยเป็นแหล่งอุตสาหกรรมผลิตลูกปัดและจากหลักฐานทางโบราณคดีทำให้ทราบว่าเคยเป็นแหล่งอุตสาหกรรมผลิตลูกปัด และเป็นเมืองท่าที่สำคัญในการขนถ่ายสินค้าและทำการค้ากับหัวเมืองชายฝั่งทะเลข้ามทวีปจากซีกโลกตะวันตกจนถึงทวีปเอเชีย ก่อตั้งโดยพระครูอาทรสังวรกิจเจ้าอาวาสวัดคลองท่อมในปี 2509 และสามารถเปิดให้ผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมได้ในปี 2525 ชื่อว่า “พิพิธภัณฑพระครูอาทรสังวรกิจ”เมื่อพระครูอาทรสังวรกิจมรณภาพลง พิพิธภัณฑก็ได้อยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบลคลองท่อมและได้เปลี่ยนชื่ออีกครั้งในปี 2550 ว่า “พิพิธภัณฑสถานวัดคลองท่อม” หลังจากนั้น

พิพิธภัณฑสถานที่ได้ปรับปรุงสภาพทั้งภายนอกและภายในให้มีความทันสมัยมากขึ้นจนแล้วเสร็จในปี 2558 ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม” จนถึงปัจจุบัน

แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

ด้านการจัดการพื้นที่ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า การจัดพื้นที่ภายนอกพิพิธภัณฑสถานมีความเหมาะสม กว้างขวางจอดรถได้อย่างสะดวกแต่ควรมีเจ้าหน้าที่มีไว้คอยจัดระบบการจอดรถ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัย และป้องกันความเสียหายซึ่งเกิดจากการกระแทกของรถด้วยกัน และเพื่อความร่มรื่นเย็นสบายเหมาะในการพักผ่อนตามอัธยาศัยควรจะมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อความสวยงามและต้นไม้ที่ให้ร่มเงาให้เป็นธรรมชาติ และควรมีหลังคาเพื่อกันแดดกันฝนเพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ในส่วนของห้องน้ำห้องสุขา ยังไม่เพียงพอต่อการใช้ จึงควรเพิ่มจำนวนห้องน้ำและควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลรักษาความสะอาดอยู่ตลอดเวลาพร้อมกันนั้นควรมีทางเดินที่เป็นพื้นคอนกรีต ยังมีโบราณวัตถุบางชิ้นที่ยังวางไม่เหมาะสมไม่เก็บไว้ในที่ที่ปลอดภัยได้มีนักท่องเที่ยวบางคนไปจับต้อง เกรงว่าจะเกิดการตกแตกเสียหายเกิดหรือการเคลื่อนย้าย เพื่อความปลอดภัยจึงควรมีตู้เก็บให้มิดชิดเหมาะสม

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสรุปได้ว่าการเดินทางยังพิพิธภัณฑสถานคลองท่อมนั้นมีถนนหนทางที่สะดวกสบาย ยังมีความบกพร่องในเรื่องของความชัดเจนของตำแหน่งที่ตั้ง เนื่องจากไม่มีป้ายบอกตำแหน่งที่ชัดเจน ดังนั้นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบควรจัดทำป้ายที่บอกตำแหน่งและระบุระยะทางพร้อมกับลูกศรชี้ทิศทางให้ชัดเจนไว้ตรงทางแยกต่าง ๆ และสามารถมองเห็นได้ในระยะไกลพอสมควร นอกจากนี้แล้วเจ้าของพื้นที่ซึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบพิพิธภัณฑสถานคลองท่อมควรต้องจัดทำแผ่นพับหรือเอกสารที่ระบุเรื่องราวของลูกปัดและโบราณวัตถุในพิพิธภัณฑสถานคลองท่อมเป็นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษวางไว้ตามสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ หน่วยงานราชการ ทำเรือ สถานีบริการขนส่ง รวมทั้งสนามบิน และตามร้านอาหารที่มีชื่อเสียง นอกจากนี้สิ่งที่หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องจัดให้มีก็คือ ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานคลองท่อมให้มีความหลากหลาย เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ต่างและวารสารการท่องเที่ยว

ด้านการบริการการท่องเที่ยวผลจากการศึกษา สรุปได้ว่าบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลและตอบข้อคำถามของนักเรียนนักศึกษาและผู้เข้าเยี่ยมชมนั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของโบราณวัตถุเป็นอย่างดีและควรเพิ่มบุคลากรผู้ให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวซึ่งปัจจุบันมีบุคลากรที่ให้ข้อมูลที่ประจำอยู่ในพิพิธภัณฑสถานคลองท่อมมีน้อย และควรขยายเวลาการให้บริการ

ด้านการปลูกจิตสำนึกผลจากการวิจัย สรุปได้ว่า ชุมชนจะพัฒนาได้นั้นหลายฝ่ายจะต้องร่วมมือกัน โดยการสละเวลาและระดมความคิดในการปกป้องการอนุรักษ์ทรัพยากรและ

โบราณวัตถุอันล้ำค่าไว้ให้คงอยู่กับแผ่นดินบ้านเกิดของตนเพื่อให้พิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อมนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งที่สำคัญของประเทศให้ได้ นอกจากนี้สถาบันการศึกษา วัด ผู้นำชุมชนรวมถึงสถาบันครอบครัวปลูกฝังให้ลูกหลาน เยาวชนมีความรักและหวงแหนในทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนให้อยู่คู่กับชุมชนตลอดไปและเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างยั่งยืน

ด้านเศรษฐกิจชุมชนจากผล สรุปได้ว่า ทุกฝ่ายควรร่วมมือหรือช่วยกันผลักดันในทุก ๆ ฝ่าย เพื่อปากท้องและการอยู่ดีมีสุขของประชาชน โดยจะต้องมีร้านขายของฝากของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของพิพิธภัณฑ์ ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ตุ๊กตา เครื่องประดับ สร้อยคอ สร้อยข้อมือ จี้ ต่างหู เข็มขัดและหัวเข็มขัด โดยการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการประดิษฐ์ลูกปัดจำลองที่มีความสวยงาม หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดอาชีพและเกิดรายได้แก่คนในชุมชน

สรุป

1. พิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อมเดิมเป็นสถานที่สำหรับเก็บลูกปัดและโบราณวัตถุที่ขุดค้นพบที่ “ควนลูกปัด” ก่อตั้งโดยพระครูอาทรสังวรกิจเจ้าอาวาสวัดคลองท่อมในปี 2509 และพัฒนามาเป็น “พิพิธภัณฑ์พระครูอาทรสังวรกิจ” เปิดให้ผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมได้ในปี 2525 ต่อมาเมื่อพระครูอาทรสังวรกิจมรณภาพลง พิพิธภัณฑ์ก็ได้อยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบลคลองท่อมได้และได้เปลี่ยนชื่ออีกครั้งในปี 2550 ว่า “พิพิธภัณฑ์สถานวัดคลองท่อม” หลังจากนั้นพิพิธภัณฑ์ก็ได้ปรับปรุงสภาพทั้งภายนอกและภายในให้มีความทันสมัยมากขึ้นจนแล้วเสร็จในปี 2558 ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “พิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อม” จนถึงปัจจุบัน

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ พบแนวทางการพัฒนา คือ 1) ด้านการจัดการพื้นที่ ควรปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม ควรปรับปรุงทางเดินเท้าให้เป็นพื้นคอนกรีตและมีหลังคากันแดดกันฝน ควรจัดระเบียบการจอดรถ ควรมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับโบราณวัตถุ และควรคำนึงถึงความปลอดภัยในการเก็บรักษาโบราณวัตถุทุกชิ้น 2) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ควรจัดทำเอกสารแนะนำ แผ่นพับ สื่อโฆษณาที่มีความหลากหลาย ป้ายและลูกศรชี้บอกเส้นทางอย่างชัดเจน 3) ด้านบริการการท่องเที่ยว ควรเพิ่มบุคลากรและพัฒนาด้านภาษาอังกฤษให้สื่อสารกับชาวต่างชาติได้ จัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับโบราณวัตถุที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ 4) ด้านการปลูกจิตสำนึก ร่วมกันรณรงค์ ให้ความรู้สร้างความศรัทธาและความเชื่อในเรื่องราวของลูกปัดและโบราณวัตถุ สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นจะต้องเป็นตัวขับเคลื่อนหลักในการโน้มน้าวเด็กและเยาวชนให้เป็นนักอนุรักษ์นิยม ควรสร้างความร่วมมือกันระหว่างคนในชุมชน หน่วยงานของรัฐ กลุ่มผู้ประกอบการ สอดส่องดูแลร่วมกันอนุรักษ์และร่วมสร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นกับแหล่งโบราณวัตถุ โดย

การเริ่มจากสถาบันครอบครัวสถาบันการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกระบี่ ควรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ควบคู่กับและพิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง5) ด้านเศรษฐกิจชุมชน ควรส่งเจ้าหน้าที่มาอบรมให้ความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวโดยเน้นกระบวนการผลิตจากภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในกระบวนการผลิตเป็นของฝากของที่ระลึกที่มีต้นทุนต่ำและจัดตั้งกลุ่มร้านค้าชุมชนที่เน้นเฉพาะผลิตภัณฑ์ลูกปัดโบราณในหลากหลายรูปแบบ และต้องยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้า “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” ที่มีบรรจุภัณฑ์เป็นเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงแหล่งที่มา ประวัติความเป็นมา รวมถึงเรื่องราวตามความเชื่อความศรัทธาในตัวผลิตภัณฑ์ และควรพัฒนาระบบ QR Code ไว้บนบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ที่ระลึก

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยสำนักงานเทศบาลตำบลคลองท่อมใต้และหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจะต้องจัดการด้านพื้นที่ทั้งภายในและภายนอกอาคารให้มีความสะดวกสบาย มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และมีความสะอาด และปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวรวมถึงโบราณวัตถุทุกชิ้นที่จัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์ เหมาะที่จะเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้และการพักผ่อนหย่อนใจนอกจากนี้แล้วก็ควรกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของจังหวัดกระบี่และให้มีความรักและหวงแหนพร้อมที่จะปกป้องและอนุรักษ์ให้โบราณวัตถุเหล่านั้นอยู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑ์สถานคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

เอกสารอ้างอิง

- WatklonthomKrahi. (2559). พิพิธภัณฑ์สถานวัดคลองท่อม จังหวัดกระบี่ พิพิธภัณฑ์พระครูอาทรสังวรกิจ. เรียกใช้เมื่อ 19 มกราคม 2559 จาก <http://www.watklonthom.blogspot.com/2012/06/blog-post.html>
- วาริษฐ์ มัทยมบุรุษ. (2556). การตลาดการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ . วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย , 8(2), 48-61.

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 2

THE COMPONENT OF BUDDHIST LEADERSHIP IN CORPORATE
COMMUNICATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER NAKHON SI
THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ณัฐพงศ์ เขียวน้อย

วิโรจน์ พรหมสุด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

สำเริง จันทุม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 202 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย จำนวน 400 คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวน 20 เท่า ของตัวแปร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้กรอบแนวคิดจากการวิจัยเรื่ององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .87 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา แบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสูงสุด (MIN) ค่าต่ำสุด (MAX) ค่าความเบ้ (SKEW) ค่าความโด่ง (KURT) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 การสื่อสารในองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งงานออกเป็นฝ่ายๆ มีการอธิบายชี้แจงสร้างความเข้าใจที่ชัดเจน ใช้เหตุผลอย่างตรงไปตรงมา รับฟังและเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม มีการสื่อสารติดตามงาน ยกย่องให้กำลังใจ ให้สิทธิประโยชน์ทุกคนเท่าเทียมกัน มีการแนะนำ

บุคคลตัวอย่างที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการทำงาน ผู้บริหารมีการพูดคุยสิ่งที่เป็นประโยชน์และความสำเร็จขององค์กร เมื่อวิเคราะห์ย้อนองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสมุตเตชนา ด้านสมาทปนา ด้านสมุตเตชนา และด้านสัมปหังสนา มีด้านละ 5 ตัวแปร รวมทุกด้าน 20 ตัวแปร และมีค่าน้ำหนักผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยตัวแปรสังเกตได้ทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงพุทธ, การสื่อสารองค์กร

Abstract

The purposes of this study are to 1) learn about Buddhist leadership in corporate communication of school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area office 2. 2) analyze components Buddhist leadership in corporate communication of school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area office 2. The research population includes school administrators and teachers from 202 schools under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area office 2 for the Academic year 2017. Four hundred of the samples in this study were 20 times of variable by the simple random sampling method. There are two types of instruments used in this study; interview and questionnaire. The questionnaire developed from research framework by the researcher had a reliability percentage of 87. The statistics in this study were content validity, mean, minimum, skewness, Kurtosis and confirmatory factor analysis (CFA). The research found that Buddhist leadership in corporate communication of school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area office 2 found that all four sides (Santassana, Samatapata, Samuttatechana and Sampahangsana) were in high level. The Confirmatory Factor Analysis results found out that all each four sides have 5 items and a total of 20 variables and a weight of criterion passed all the variables items. Thus, all variables were statistically significant.

Keywords: Buddhist Leadership, Corporate Communication

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมือง มีความเจริญก้าวหน้าวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ หรือยุคแห่งการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ส่วนผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน จากกระแสการตื่นตัวในทุก ๆ ด้าน มนุษย์เราจะห่างเหินจากศาสนามากยิ่งขึ้น ศาสนาเป็นสถาบันสำคัญใน

ระบบสังคมและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในชีวิตของมนุษย์ ในสังคมไทยปัจจุบันจะเห็นได้ว่าประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา การดำเนินชีวิตของคนไทยและวัฒนธรรมต่างได้รับอิทธิพลหล่อด้วยหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา ซึ่งได้ปลูกฝังอยู่ในความคิดหรือ ชีวิตของคนเป็นเวลานานสามารถสังเกตได้จากผลสะท้อนที่ปรากฏออกมาในด้านต่าง ๆ ในสังคมต่าง ๆ ทุกสังคมย่อมมีผู้นำ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ได้วางเอาไว้ร่วมกัน สังคมไทยยุคปัจจุบันย่อมมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำ การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอิทธิพลต่อกลุ่มและสามารถนำพากลุ่มให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (ณัฐพันธุ์ เชมจรนันท์, 2551) ผู้ที่มีความรอบรู้ รอบคอบมีความรู้วิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรับผิดชอบในการทำงานมีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความยุติธรรม มีหัวใจพระพรหม มีความเสียสละ ไม่มีมานะทิฐิ ไม่มีอคติ มีความสามัคคี ซึ่งจากคุณธรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องมีอยู่ในตัวของผู้นำที่จะทำให้เกิดประโยชน์ และประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงานด้านการบริหารตน บริหารคน และการบริหารงานในองค์กร

การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเรื่องของสื่อสารองค์กร เป็นเรื่องที่มีความสำคัญสำหรับผู้บริหารมาเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารงานในสถานศึกษา โดยนำแนวคิดเรื่อง โดยนำหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ที่สอดคล้องกับการดำเนินงานมาบริหารงานในสถานศึกษา โดยการนำหลักธรรมมาใช้ คือ หลักสัปปายะ เป็นหลักธรรมที่มีความสอดคล้องกับภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กร ซึ่งจะเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจ แรงจูงใจ ความมุ่งมั่น และแรงบันดาลใจ (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2541) จากสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารองค์กรนั้นประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยค้นคว้าทางเอกสารตามลำดับ

รวบรวมข้อมูลจากกระบวนการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิองค์เพื่อนำมาสร้างตัวบ่งชี้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหานำไปทดสอบใช้ (Try out) และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเพื่อนำไปเก็บข้อมูลการเก็บข้อมูลการวิจัย ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 202 โรงเรียน โดย

วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย จำนวน 400 คน นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสูงสุด (MIN) ค่าต่ำสุด (MAX) ค่าความเบ้ (SKEW) ค่าความโด่ง (KURT) และการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรม AMOS นำผลที่ได้เสนอผลงานวิจัย และข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริภัทร ดุษฎีวิวัฒน์ ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีผลต่อต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ แล้วพบว่า พนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่มีผลต่อต่อขวัญและกำลังใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน (ศิริภัทร ดุษฎีวิวัฒน์, 2555)

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสันติสนา ด้านสมาธิปนา ด้านสมุเตตชนา และด้านสัมปหังสนา สอดคล้องกับหลักพุทธลีลาการสอน (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) เมื่อนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า มีค่าน้ำหนักผ่านเกณฑ์ทุกข้อมาก โดยด้านสมุเตตชนา (ความมุ่งมั่น) ผู้บริหารมีระดับภาวะผู้นำสูงสุด ผู้บริหารมีการสื่อสารที่มีความรู้สึกทำให้เกิดความมุ่งมั่นขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ มีการปลุกเร้าติดตาม เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นความพยายามที่จะทำงาน สู้งาน ไม่กลัวงาน ให้สิทธิทุกคนเท่าเทียมกัน มีการยกย่องชมเชยให้กำลังใจแก่บุคลากรทุกคนในองค์กร รองลงมา คือ ด้านสัมปหังสนา (แรงบันดาลใจ) ผู้บริหารมีการพูดคุยกับทุกคนให้มองโลกในแง่ดี เห็นผลดี เห็นความสำเร็จหรือประโยชน์สูงสุดขององค์กร ซึ่งเกิดจากความมุ่งมั่น การพัฒนาความก้าวหน้า มีการแนะนำบุคคลตัวอย่างที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการทำงาน ด้านสมาธิปนา (แรงจูงใจ) ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศของการสื่อสารที่ผ่อนคลาย มีความรู้สึกที่มีความสนิทสนมเป็นมิตร เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนรับฟัง และยอมรับความคิดเห็นทำให้เกิดคุณค่าเห็นความสำคัญเกิดกำลังใจที่อยากปฏิบัติงาน และด้านสันติสนา (การสร้างความเข้าใจ) ผู้บริหารมีการจำแนกงานและอธิบายกับผู้รับผิดชอบโดยตรงของงานนั้น ๆ โดยที่ฟังแล้ว

ทำให้เข้าใจงานนั้นง่าย ไม่สับสน ไม่พุดววน สื่อสารจากเรื่องที่ยากให้เข้าใจง่าย สามารถเห็นรูปธรรมได้ชัด เมื่อฟังแล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้และสามารถขยายความได้

สรุป

ในการบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 นั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการสื่อสารองค์กร ซึ่งภาวะผู้นำในการสื่อสารองค์กรนั้น ควรนำหลักหลักการสอนของพระพุทธเจ้ามาเป็นแนวในการสื่อสารองค์กร เป็นหลักการสอนทั่วไปที่ทรงเน้น โดยการประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารกับหลักหลักการสอน ซึ่งเป็นหลักการสอน 4 องค์ประกอบ (พระธรรมโกศาจารย์ (ศ.ดร.ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2554) สำหรับบุคคลที่เป็นผู้นำในทางพระพุทธศาสนาทำให้ทราบวิธีการในการบริหารที่มีการนำหลักการ และวิธีการที่เป็นประโยชน์เข้ามาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร อนึ่งในการพัฒนาการสื่อสารองค์กรในสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้หลักพุทธธรรมเป็นสิ่งนำทางในการกำหนดแนวทางและทิศทางในการบริหารงาน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสันติสนา มีตัวแปรในองค์ประกอบ คือ ได้แก่ 1) ด้านสันติสนา เป็นการสื่อสารที่ต้องสร้างความเข้าใจในองค์กร โดยผู้บริหารต้องมีการจำแนกงานและอธิบายกับผู้รับผิดชอบโดยตรงของงานนั้น ๆ โดยที่ฟังแล้วทำให้เข้าใจงานนั้นง่าย ไม่สับสน ไม่พุดววน สื่อสารจากเรื่องที่ยากให้เข้าใจง่าย สามารถเห็นรูปธรรมได้ชัด เมื่อฟังแล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้และสามารถขยายความได้ 2) ด้านสมานพนา เป็นการสื่อสารที่ทำให้เกิดแรงงูใจขององค์กร ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศของการสื่อสารที่ผ่อนคลาย มีความรู้สึกที่มีความสนิทสนมเป็นมิตร ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนรับฟัง และยอมรับความคิดเห็น จะทำให้เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าเห็นความสำคัญ และเกิดกำลังใจที่อยากปฏิบัติงาน 3) ด้านสมุตเตชนา เป็นการสื่อสารที่มีความรู้สึกทำให้เกิดความมุ่งมั่นขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรมีการปลูกเร้าติดตาม เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นความพยายามที่จะทำงาน สู้งาน ไม่กลัวงาน ให้สิทธิทุกคนเท่าเทียมกัน และที่สำคัญผู้บริหารควรมีการยกย่องชมเชยให้กำลังใจแก่บุคลากรทุกคนในองค์กร และให้ทุกคนมองเห็นประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับ 4) สัมปหังสนา เป็นการสื่อสารที่เกิดแรงบันดาลใจขององค์กร ผู้บริหารควรมีการพูดคุยกับทุกคนให้มองโลกในแง่ดี เห็นผลดี ความสำเร็จ หรือประโยชน์สูงสุดขององค์กร ซึ่งเกิดจากความมุ่งมั่น การพัฒนาความก้าวหน้า มีการแนะนำบุคคลตัวอย่างที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการทำงาน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการแบ่งงานออกเป็นฝ่ายๆ มีการอธิบายชี้แจงสร้างความเข้าใจที่ชัดเจน ใช้เหตุผลอย่างตรงไปตรงมา รับฟังและเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม มีการสื่อสารติดตามงาน ยกย่องให้กำลังใจ ให้สิทธิประโยชน์ทุกคนเท่าเทียมกัน มีการแนะนำ

บุคคลตัวอย่างที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการทำงาน ผู้บริหารมีการพูดคุยสิ่งที่เป็นประโยชน์และความสำเร็จขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยนำไปสู่การกำหนดข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการสื่อสารให้เกิดแรงจูงใจในการสื่อสารองค์กร ผู้บริหารควรรับฟังข้อมูลที่ครบถ้วนจากทุกฝ่าย

1.2 ในการสื่อสารในการสร้างความเข้าใจในการทำงานขององค์กร ผู้บริหารควรสื่อสารที่สามารถขยายความ และเข้าใจงานจากเรื่องที่ยากให้เป็นเรื่องง่าย

1.3 ในการสื่อสารที่เกิดแรงบันดาลใจ ผู้บริหารควรกระตุ้นการทำงานด้วยการยกตัวอย่างบุคคล หรืองานที่ประสบความสำเร็จให้แก่บุคลากร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธในการสื่อสารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการวิเคราะห์ Multiple Linear Regression ด้วยวิธี Enter, Stepwise, Backward และสร้างเกณฑ์ปกติที่ชัดเจน

2.2 การศึกษาองค์ประกอบในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาให้สูงขึ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

2.3 การศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ส่งผลดีนำไปสู่โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้วยวิธีการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) และโมเดลโครงสร้าง (Structural Regression Model: SR)

เอกสารอ้างอิง

ณัฐพันธุ์ เขมจรนนท์. (2551). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด มหาชน.

พระธรรมโกศาจารย์ (ศ.ดร.ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2554). *พุทธวิธีบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: ธรรมะอินเตอร์เน็ต จำกัด.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2541). *พุทธวิธีในการสอน*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ศิริภัทร ดุษฎีวิวัฒน์. (2555). ภาวะผู้นำที่มีผลต่อต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของ
พนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่. ใน *ปริญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการทั่วไป*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ เป็นวารสารวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิชาการ คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านพระพุทธศาสนา สังคมวิทยา ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกวัด ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา กำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน) ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

1) บทความพิเศษ (Special Articles) บทความพิเศษทางวิชาการ ที่นำเสนอองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างเข้มข้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการใน วงการวิชาการ หรือวิชาชีพ

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นในลักษณะวิเคราะห์วิจารณ์ หรือเสนอแนวคิดใหม่ จากพื้นฐานทางวิชาการที่ได้เรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือของผู้อื่น หรือเป็นบทความทางวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นความรู้ที่มีประโยชน์แก่คนทั่วไป

3) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่มีการค้นคว้าอย่างมีระบบ และมีความมุ่งหมายชัดเจน เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือหลักการบางอย่างที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือการนำวิชาการมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ บทความวิจัยมีรูปแบบของการวิจัยตามหลักวิชาการ เช่น มีการตั้งสมมติฐานหรือมีการกำหนด ปัญหาที่ชัดเจนสมเหตุผล โดยจะต้องระบุวัตถุประสงค์ที่เด่นชัดแน่นอน มีการรวบรวมข้อมูล พิจารณาวิเคราะห์ ตีความและสรุปผลการวิจัยที่สามารถให้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์

4) บทความปริทรรศน์ (Review Article) เป็นบทความที่รวบรวมความรู้จากตำราหนังสือ และ วารสารใหม่ หรือจากประสบการณ์ของผู้นิพนธ์มาเรียบเรียงขึ้น

5) ปกิณกะ (Miscellany) ได้แก่ บทความทบทวนความรู้ เรื่องแปล ย่อความจากวารสารต่างประเทศ การแสดงความคิดเห็น วิวิจารณ์ แนะนำเครื่องมือใหม่ ตำราหรือหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ หรือข่าวการประชุมทั้งระดับชาติและนานาชาติ

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 6 - 12 หน้ากระดาษ A4 หรือ B5 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK เท่านั้น ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตารางต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุนุฒิการศึกษาสูงสุด พร้อมระบุตำแหน่งทางวิชาการพิมพ์ด้วยตัวอักษรปกติอยู่ใต้ชื่อเรื่องโดยเอียงมาทางด้านขวา และให้ตัวเลขเป็นตัวยกท้ายชื่อผู้เขียนเพื่อแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการและชื่อหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำต่อบทคัดย่อ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด

7) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น(ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุปมีความกะทัดรัด และสั้น

2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัยกรอบแนวคิด และระบุวัตถุประสงค์การวิจัย

3) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการ ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

4) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การ วิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ

5) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความ เชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

6) สรุป (Conclusion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำ ผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

7) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงอรรถ เท่านั้น

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์ หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) สรุป (Conclusion)
- 5) ข้อเสนอแนะ (Suggestion)
- 6) เอกสารอ้างอิง (Reference) การอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้ระบบ APA

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้อง ของเอกสารอ้างอิงทั้งหมดก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้อง ของ การอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการ อ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะ ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง

1. การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตาม รูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้

วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์เล่มที่ชื่อเครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิงเช่น (พระไตรปิฎกภาษาไทย/15/16/282-283), (พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถาแปล/16/256-320)

2) ผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างชื่อผู้แต่งเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์เครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง เช่น (พระมหาสุทิตย์ อาภากร, 2554)

3) ผู้แต่งสองรายให้อ้างชื่อของผู้แต่งสองรายเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์เครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิงเช่น (พระมหาสุทิตย์อาภากร และเชมณัญญ์ อินทสรสุวรรณ, 2553) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัมภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิงเช่น (พระธรรมโกศาจารย์ประยูรธมมจิตโต, 2548; พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, 2554)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรกเว้นวรรคหนึ่งครั้งเพิ่มคำว่าและคณะเครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิงเช่น (พระเทพโสภณ, ประยูร ธมมจิตโตและคณะ, 2548)

5) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่งเช่นเดียวกับลำดับการอ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ และหน้าทีนำมาอ้างอิง เช่น (Keown, 2003)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ และหน้าทีนำมาอ้างอิง เช่น (Hersey & Blanchard, 2000) และให้ใช้เครื่องหมาย อัมภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Keown, 2003 ; Hersey & Blanchard, 2000)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรกตามด้วย et al, ปีที่พิมพ์ และหน้าทีนำมาอ้างอิง (Kaiser et al., 2008)

4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิมพ์รายการสำนักพิมพ์/โรงพิมพ์

กรณีเป็นสำนักพิมพ์หรือบริษัทให้คงไว้เฉพาะชื่อ ดังตัวอย่าง

- 1) บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด ใช้ 21 เซ็นจูรี
- 2) สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 3) กรณีที่เป็นโรงพิมพ์ให้ใช้รูปแบบเต็ม เช่น โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย

2. เอกสารอ้างอิง

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา. : สถานที่พิมพ์. / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์. / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์. (./ การวรรค 2 ครั้ง)

ตัวอย่าง :

พระมหาสุทิตย์ อาภากร. (2560). เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง/ (เลขหน้าที่ย่อ).// สถานที่พิมพ์. / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

พระสุริยา คงคาไหว (2560). การสร้างความคิดนามธรรมในวัฒนธรรมไทย ใน ปิวิตร ว่องวิระ. ทฤษฎี และวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม. (หน้า 112). กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่/ (ฉบับที่), / เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

พระสุริยา คงคาไหว (2561). การบูรณาการหลักมรรคาธรรมกับการปฏิบัติตนของ
ครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ,
3(2), 50-71.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ : ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม, / (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่
อ้าง). สถานที่พิมพ์: / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทาจาพันธ์. (2560). หม้อคอควย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมือง
ฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
Sturgeon, T.(2010). Sciencefiction. In *The encyclopaedia America*, (Vol. 24,
pp.390-392). Danbury, CT: GrolierPress.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์, / เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2560). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *ผู้จัดการรายวัน*, น.13.

(7) วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์/ ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์

ตัวอย่าง :

สมบูรณ์ ตาสนธิ. (2560). กระบวนการและขั้นตอนบรรลุนิยาสัจ 4 ของพระอริยบุคคล. ใน
ดุสิตนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

นายมนัส ภาคภูมิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็น
ศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์. //(วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์). //ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์. //(ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

วรพล ไหมสน (พลังวัชร). (5 พ.ย. 2559). หลักการ วิธีการ เป้าหมาย ในการปรึกษาทาง
โหราศาสตร์. (นางณฐณัช แก้วผลึก, ผู้สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่เผยแพร่). // ชื่อเรื่อง. //เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ทวีศักดิ์ อุ่นจิตติกุล. (2561). พระพุทธศาสนาเถรวาท จะสืบทอดดำรงอยู่อย่างไร? เรียกใช้
เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <https://www.dailynews.co.th/article/666936>
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป
ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 .
เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก [http://www.onab.go.th/category/news/](http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/)
คำสั่ง-ประกาศ/

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2560). โลกทัศน์ชาวพุทธ. กรุงเทพมหานคร: โรง
พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2560). การแพทย์ยุคใหม่ในพุทธทัศน์. (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.
- พงศ์สานต์ พิทักษ์มหาเกตุ. (2560). ชาวบ้านกับช่องทางประกอบธุรกิจท่องเที่ยว แนวคิดใน
การจัดตั้งสหกรณ์บริการนำเที่ยวแนวอนุรักษ์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน
พระปกเกล้า.
- โกนิฐฐ์ ศรีทอง.(2560). การบูรณาการภูมิปัญญาพระพุทธศาสนากับการเสริมสร้างความสมดุล
ของระบบนิเวศวิทยาชุมชน. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย

พระศรีคัมภีร์ญาณ (สมจินต์ สมมาปณโณ). (1 พฤษภาคม 2560). *การจัดการศาสนาและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2560, จาก http://www.mcu.ac.th/site/articlecontent_desc.php?article_id=1304&articlegroup_id=274

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2560). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2500*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, 24 สิงหาคม 2560.

Boo Elizabeth. (2010). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.

Kiarash, A. (2010). Human Dignity in Islamic Bioethics. *The Iranian Journal of Allergy*, 6 (5), 25-28.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

1. ส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ เอกสารประกอบด้วย

1) ต้นฉบับ จำนวน 3 ชุด จำแนกเป็น

- ต้นฉบับที่ไม่ระบุชื่อผู้แต่ง จำนวน 2 ชุด

- ต้นฉบับที่ระบุชื่อผู้แต่ง จำนวน 1 ชุดเอกสารต้องระบุรายละเอียดของ

ผู้เขียนบทความ (Author(s)) ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่งและสังกัด หรือวุฒิการศึกษาสูงสุด อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ (Corresponding Author) ให้ระบุที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หรือ E-mail ที่สามารถติดต่อได้ ในกรณีที่ต้นฉบับดังกล่าวมาจากหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือหลักสูตร การศึกษา โปรดระบุชื่อหลักสูตรและสถาบันการศึกษาให้ชัดเจน

2) แผ่นซีดีบรรจุข้อมูลต้นฉบับ จำนวน 1 แผ่น (ระบุชื่อบทความและชื่อผู้เขียน)

3) แบบเสนอผลงานเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

- แบบฟอร์มเสนอผลงานเพื่อได้รับการตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

- แบบฟอร์มสมัครสมาชิกวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

4) รูปถ่าย 1 นิ้ว จำนวน 1 รูป (ถ่ายหน้าตรง)

ส่งต้นฉบับบทความเพื่อเสนอตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ กองบรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

เลขที่ 89 หมู่ที่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80000

2. ส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ แนบไฟล์ต้นฉบับ (File attachment) ในรูปแบบ MS Word ส่งมายัง E-mail: suriya.sur@mcu.ac.th เมื่อได้รับการยืนยันจากกองบรรณาธิการพิจารณาให้ตีพิมพ์ลงในวารสารแล้ว ผู้เขียนจะต้องส่งแผนชีตบรรจุข้อมูลต้นฉบับ จำนวน 1 แผ่น มายังกองบรรณาธิการเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการตีพิมพ์ต่อไป

3. การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธได้ที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JSBA>

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วย ภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 15 หน้า (รวมบทคัดย่อ ภาพ ตารางและเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธหรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสาร ฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ผลงานจำนวน 1 ฉบับพร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ(ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ(อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนบทความ(ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด(ไทย) (14 pt)

บทคัดย่อ (18 pt)

.....(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ : 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

.....(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords : 3-5 words

บทนำ : Introduction (18 pt)

.....(16 pt).....

วัตถุประสงค์การวิจัย : Research Objectives (16 pt)

1.....(16 pt).....

2.....(16 pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย : Research Methodology (18 pt)

.....(16 pt).....

ผลการวิจัย : Results (18pt)

.....(16 pt).....

อภิปรายผล/วิจารณ์ : Discussion (18pt)

.....(16 pt).....

สรุป : Conclusion (18 pt)

.....(16 pt).....

ข้อเสนอแนะ : Recommendation (18 pt)

1.....(16 pt).....

2.....(16 pt).....

เอกสารอ้างอิง : References (18 pt)

.....ไทย (16 pt).....

.....Eng (16 pt).....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความ วิชาการ/พิเศษ/ปริทรรศน์/วิจารณ์

ชื่อบทความ(ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ(อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนบทความ(ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด(ไทย) (14 pt)

บทคัดย่อ (18 pt)

...(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ : 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

...(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords : 3-5 words

บทนำ : Introduction (18 pt)

.....(16 pt).....

เนื้อหา : Body (18pt)

.....(16 pt).....

สรุป : Conclusion (18 pt)

.....(16 pt).....

เอกสารอ้างอิง : References (18 pt)

.....ไทย (16 pt).....

.....Eng. (16 pt).....